
NOVI SAD

Jasna Jovanov

ŽIVKO STOJSAVLJEVIĆ – Život i delo (1900–1978)

Spomen zbirka Pavla Beljanskog

Spomen–zbirka Pavla Beljanskog neguje običaj obeležavanja rođendana svog darodavca Pavla Beljanskog (Veliko Gradište, 19. 06. 1892 – Beograd, 14. 07. 1965). Ove godine taj datum je bio obeležen 22. juna otvaranjem izložbe Živko Stojšavljević: život i delo, posvećena autoru čija se dela nalaze u stalnoj postavci Spomen–zbirke. Autor izložbe je Konstantin Novaković, unuk proslavljenog slikara Stojšavljevića. Ovo je prva retrospektivna izložba Živka Stojšavljevića koja je mogla da se vidi u Novom Sadu. Bila su zastupljena dela iz svih njegovih stvaralačkih faza: počevši od najranijih radova, zatim slika nastalih u periodu između dva svetska rata, pa sve do ostvarenja slikareve pozne faze, koja se stilski uglavnom nadovezuju na beogradsko međuratno slikarstvo. Izložena dela, kako ona iz fonda Spomen–zbirke Pavla Beljanskog, tako i iz muzeja u Beogradu i Srbiji, kao i mnogih privatnih kolekcija, predstavljaju najuži izbor Stojšavljevićevih radova, koji svojim kvalitetom i likovnim jezikom spadaju među antologijska ostvarenja našeg slikarstva.

Živko Stojšavljević je rođen 1900. godine u Benkovcu. Po završetku studija u Firenci i Rimu, 1924. godine vraća se u zemlju i nastanjuje u Kninu, gde radi pod uticajima secesije i konstruk-

tivizma. Po dolasku u Beograd, početkom tridesetih godina, redovno organizuje samostalne izložbe i učestvuje na mnogim kolektivnim izložbama. U tom periodu, njegovo slikarstvo poprima karakteristike beogradske škole četvrte decenije, i kao takvo može se podvesti pod odrednice poetskog realizma i intimizma. Takav izraz nastavlja, uprkos svim poteškoćama, da neguje i u posleratnom periodu. Pozna faza njegovog stvaralaštva, tokom šezdesetih i sedamdesetih godina, obeležena je povratkom na impresionistički način slikanja, udružen sa snažnim kolorističkim izrazom. Takođe, počevši od studentskih dana u Rimu, pa sve do kraja života bavio se i dekorativnim zidnim slikarstvom, freskoslikarstvom i izradom vitraža, kao i pedagoškim radom. Bez ikakve sumnje, Živku Stojšavljeviću, u čijem delu su prisutni uticaji nekoliko glavnih tokova jugoslovenskog slikarstva dvadesetog veka, pripada značajno mesto pre svega među beogradskim slikarima, a koje nažalost, usled spleta nepovoljnih okolnosti, nije istaknuto na odgovarajući način sve do dana današnjeg.

Koncepcijski postavka izložbe na jedan sveobuhvatan i sistematičan način prikazala je Stojšavljevića kao umetnika i kompleksnu ličnost. Bila su izložena ukupno 74 autorska rada Živka Stojšavljevića, podeljena u tri segmenta, postavku crteža iz Dokumentarnog fonda Spomen–zbirke, postavku slika i biografsko–bibliografsku izložbu koju čine fotografije, katalozi i lični predmeti autora.

Izložbu je pratio bogato opremljen katalog, koji monografski predstavlja slikarev život i rad u periodu od 1900. do 1978. godine.